

Kunnskapsdepartementet  
Postboks 8119 Dep  
0032 OSLO

Ref:

Vår ref:  
07/4651

Saksbeh.:  
Eselill Brandbu

Dato:  
29. januar 2008

## **FORSLAG TIL ENDRINGER I OPPLÆRINGSLOVEN - HØRING**

Vi viser til brev fra Kunnskapsdepartementet av 5. desember 2007 om ovennevnte.

Høgskolen i Oslo har følgende kommentarer til forslaget til endringer i opplæringsloven:

*Høringsnotatet 3.6, forslag til endring i § 2-3a. Fritak frå aktivitetar m.m. i opplæringa*

Høgskolen i Oslo støtter forslaget om at skoleeieren årlig skal informere elevene og foreldrene til elever under 15 år om innholdet i opplæringen, i tillegg til reglene om fritak. Dette er en forutsetning for at eleven/foreldrene skal kunne vurdere om de skal søke om fritak.

*Høringsnotatet 4.6, forslag til endringer i § 2-4. Undervisninga i faget religion, livssyn og etikk*

Høgskolen støtter forslaget til nytt navn på faget med den begrunnelse at det gamle navnet ga feil signaler om hensikten med og innholdet i faget. Det nye forslaget samsvarer bedre med fagets innhold, og understreker at alle religioner og livssyn skal gis likeverdig behandling. Det er viktig at skolen forbereder barn og unge både til det flerkulturelle og pluralistiske Norge og til å forstå hvilken rolle religioner spiller i den globale virkelighet. Samtidig må innholdet i planen sikre at kristendommen er den religionen som får bredest behandling, i samsvar med den historiske, kulturelle og samfunnsmessige plassen kristendommen har hatt og har i Norge. Det er også positivt at etikk tas inn i navnet.

I høringsutkastet nevnes tilpasning til navnet i videregående opplæring som argument for det nye navnet. Høgskolen støtter dette, men spør da hvorfor man ut fra dette argumentet ikke kan tilpasse det fullt ut. Det ville være en fordel om

faget var gjennomgående med sammenhengende plan fra grunnskole til videregående opplæring, slik det er f. eks. i fagene norsk og matematikk. Det er ingen forskjeller i emneområder som skulle være til hinder for dette. Det eneste som kan stå i veien, er nettopp navnet. I videregående opplæring heter det *Religion og etikk*, til tross for at det i realiteten også omfatter livssyn. Denne komponenten er ikke mindre sentral her enn den er i *KRL/Religion, livssyn og etikk*. Et alternativ kunne være å benytte *Religion og livssyn* siden både religion og livssyn omfatter etikk.

Det foreslås å ta inn i lovteksten følgende bestemmelse: *"Den som skal undervise i religion, livssyn og etikk, skal presentere ulike verdsreligionar og livssyn på ein objektiv, kritisk og pluralistisk måte ut frå deira eigenart.."* Vi finner bruken av begrepet "kritisk" problematisk i denne sammenhengen. Det er uklart hva som ligger i begrepet, og det kan misforstås. Dersom det skal beholdes, må det presiseres nærmere hvordan det skal forstås når det gjelder undervisning i religioner og livssyn. Høgskolen støtter at undervisningen benytter et faglig *kritisk* utenfraperspektiv (og et faglig innenfraperspektiv). Men en undervisning som legger opp til en generell religionskritisk holdning, vil etter vår mening komme i konflikt med målet om undervisning ut fra religioners og livssyns egenart. Vi mener også at det ligger et spenningsmoment i det at ordet *objektiv* sidestilles med ordet *kritisk*, og understreker at kritikken må være faglig og etisk fundert, ikke livssynsbasert. En kritisk holdning som er livssynsbasert, vil være en form for forkynnelse og dermed uakseptabel i skolen.

Høgskolen påpeker også at det kritiske må neddempes i religioner og livssyn i undervisningen i 1.- 4. klasse, hovedvekten i undervisningen på dette trinnet må ligge på gjenkjennelse og bekreftelse av identitet.

### *Sluttkommentar*

Høgskolen i Oslo vil understreke betydningen av at endringene i opplæringsloven følges opp med endringer i målformuleringer og innhold i læreplanen. Etter vårt syn bør kompetansemålene i den nye planen i stor grad samsvare med målene i nåværende plan, særlig på forholdet mellom målene knyttet til kristendommen og målene knyttet til andre religioner og livssyn. Vi finner det vanskelig å støtte en større reduksjon av de kompetansemålene som er knyttet til kristendomsdelen av faget, men kan forsvare mindre justeringer. For øvrig er det vår oppfatning at det er en god balanse mellom de ulike målene i nåværende plan.

Med hilsen

Sissel Østberg  
rektor

Åsulv Frøysnes

høgskoledirektør